

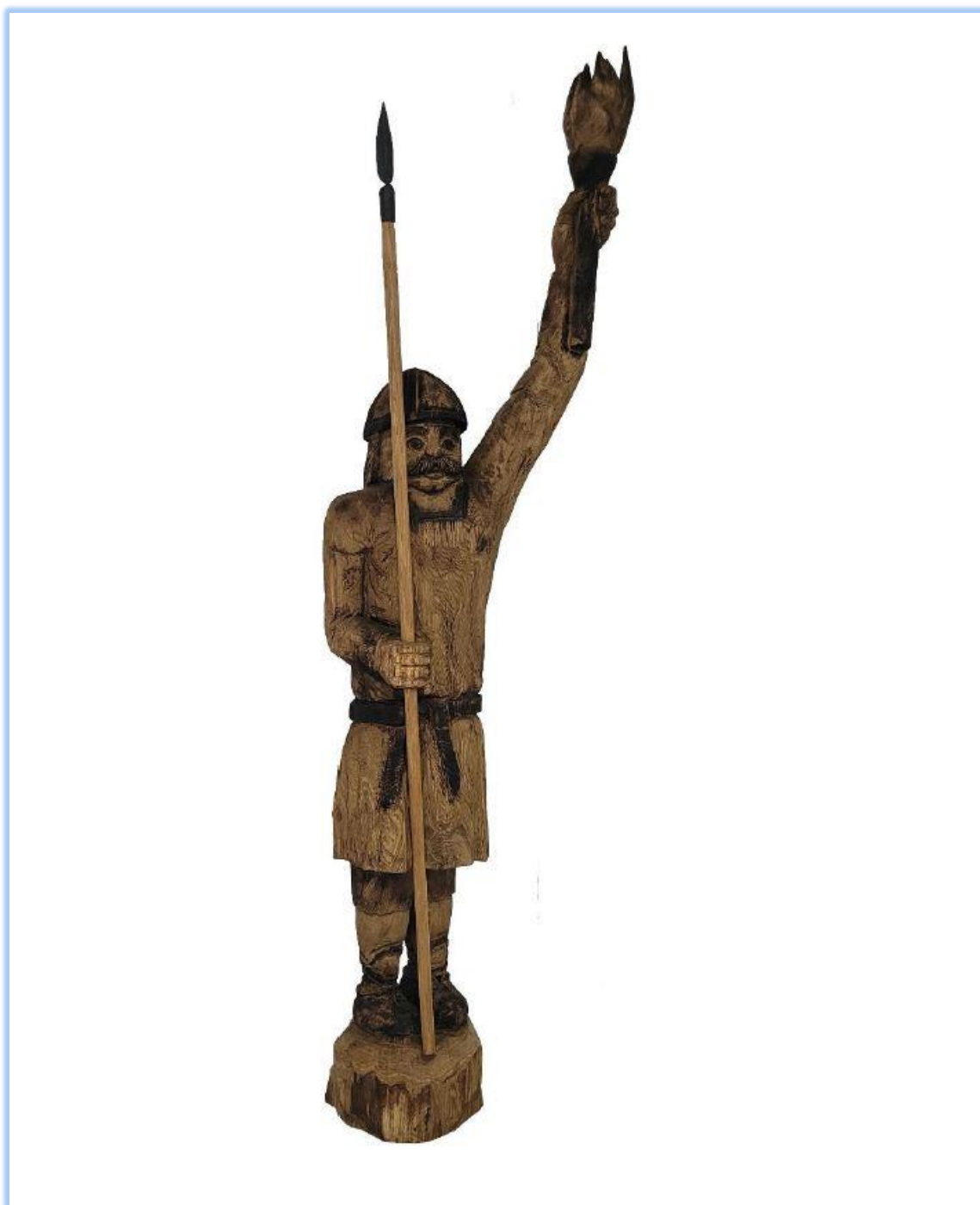
VALSKÝ

ZPRAVODAJ

(VAL, DOLY, PROVOZ)

Prosinec 2024

Obsah

Slovo starosty	1
Akce ve Valu	2
Odhalení sochy Bořivoje	2
Vítání občanů	3
Vánoční tvoření	4
Rozsvícení vánočního stromečku, Mikuláš, čert a anděl	5
Výstavba nového kontejnerového stání a přesun přístřešku v Provozi	7
Opravy místních komunikací ve Valu a v Provozi (2024 – 2025)	8
SDH Val	10
SDH Provoz	14
Beseda Val	19
MŠ Val	22
Dobrodružství strážců pomezí na valech v podhůří Orlických hor.	30
Jak může kastrace ulehčit život Vám i Vaší kočce?	35
Ostatní informace	37
Informace zastupitelů obce Val	37
Aktuality z obce do Vašeho emailu	38
Povodně 2024	39
Volby	41
Svoz komunálního odpadu 2025	42
Prosím třídte odpady a udržujte pořádek!	43
Poplatky 2025 – návod pro platbu přes bankovní účet	44
Společenská kronika 2024	46
Kalendář plánovaných akcí 2025	48

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

druhá polovina roku 2024 je za námi a s ní i první polovina mého funkčního období. Uteklo to opravdu rychle. Stále je to pro mě výzva plná neznámých v hledání toho, jak posunout společný život v naší obci dál.

Po létě, které bylo teplotně velmi přívětivé nás nejdříve 19. srpna postihla blesková povodeň, která přinesla bláto z polí nad Valem lidem do zahrad, a i na obecní pozemky. Další nadměrné srážky, které zužovaly celou naši zemi v první polovině září, ani mě nenechaly v noci v klidu spát. Provedl jsem kontrolu propustků a kanalizačních vpustí. V Provozi jsme museli nasadit stavební techniku, která vyčistila propustek pod hlavní silnicí a část příkopu pod bývalým rybníkem na návsi. S povodňovou komisí a s našimi dobrovolnými hasiči jsme se dohodli na přípravě protipovodňových opatření, a to ve formě pytlů s pískem, které jsme společnými silami napytlovali a rozvezli po obci na místa, kde by mohly nastat případné komplikace. Naštěstí nebyly potřeba, neboť až na pár popadaných stromů do koryta potoka, se nám povodně vyhnuly. Jinde se tak nestalo, zejména v Jeseníkách, kam jsme do Bělé pod Pradědem pomohli zorganizovat sbírku.

Na přelomu října a listopadu bylo v Provozi namontováno zařízení na úsekové měření rychlosti, které zakoupilo město Dobruška a bude ho po podepsání veřejnoprávní smlouvy s naší obcí skrze Městskou policii provozovat a vybírat pokuty. Mohu říci, že psychologický efekt po namontování byl obrovský, a to i přes to, že radar zatím nefungoval. Přes Provoz se konečně jezdí „předpisově“.

Je čas, abych Vám a Vaším nejbližším popřál krásné prožití Vánočních svátků a vykročení pravou nohou do nového roku 2025.

Děkuji také paní místostarostce, všem zastupitelům a personálu mateřské školky za odvedenou práci v tomto roce. A všem kteří se aktivně podíleli na zvelebení naší obce a kulturním dění, které bylo v tomto roce opravdu pestré. Poděkování patří také těm, kteří naši obec reprezentovali či jinak zastupovali.

Veselé Vánoce!

Patrik Moravec – starosta obce

Akce ve Valu

Odhalení sochy Bořivoje

Druhá neděle „po Václavu“ letos připadla na 6. října, tento víkend jsme tedy uspořádali tradiční posvícení, při kterém jsme v sobotu 5. října odhalili vyřezávanou dubovou sochu „strážce pomezí“ BOŘIVOJE v životní velikosti, která je umístěna před Spolkovým klubem. Je to neodmyslitelný symbol naší obce, který naši obec jako patron zastupuje v Kačenčině pohádkové říši.

Bořivoj je staroslovanským mužským jménem. Význam jména je „bojovník“, „ten, kdo vede vojsko do boje“. Jméno vychází ze dvou staroslovanských slov. Prvním je „boroti“ s významem „bořit, bojovat“, druhým pak „voj“, které představuje množné číslo ke slovu „voják, vojín“.

Ač dnes může jméno Bořivoj znít značně archaicky, stále mu zůstává jeho honosný význam. Vždyť každý z mužů je rozeným vůdcem. Žádný muž by se neměl bát boje a měl by umět bojovat o vítězství. Muž jménem Bořivoj vždy může navázat na svého předchůdce – prvního českého panovníka.

Náš Bořivoj byl jistě statečným strážcem na strážnici Val a dost možná byl i statečným vůdcem celé strážnice, kde drželi ochranu nad českým pomezím a kupeckými cestami do sousedních zemí.

Socha je z pevného dubu, který vyrostl v naší obci a je spjatý se zdejší historií i dnešní současností.

Vážme si naší hrdé historie, kterou nám tato socha bude připomínat.

Charlie

Vítání občanů

V neděli 20. října jsme přivítali nejmladší občanky naší obce: Oldíka Dyntera z Valu, Adélku Tomášovou z Provoze, Filipka Čančaru z Provoze.

Děti od obce dostaly stříbrné pamětní mince s vyrytým věnováním a sadu fotografií jejich rodin a knížku.

Poděkování

Rádi bychom vám poděkovali za krásné vítání našich nejmenších občánků. Celá akce byla hezky připravená a měla příjemnou atmosféru. Obzvláště si vážíme originálního dárku, který zůstane trvalou vzpomínkou na tento den. Vaše snaha udělat tento okamžik výjimečným je pro nás rodiče hezkým gestem. Děkujeme za tuto krásnou akci a za váš čas, energii a laskavost.

Lucie Tomášová, Provoz

Vánoční tvoření

V pátek 29. listopadu se v naší obci konala krásná předvánoční akce, která přinesla radost nejen dětem, ale i dospělým. Ve Spolkovém domě se sešly děti s rodiči, aby společně tvořily vánoční dekorace. Pod rukama malých i velkých tvůrců vznikaly nádherné ozdoby, které později ozdobily náš obecní vánoční stromček. Děti měly za úkol pomoci Ježíškovi s výzdobou, aby naše obec byla připravená na nadcházející sváteční dny. Kreativní atmosféra a tvůrčí duch vytvořily nezapomenutelné chvíle, které nás všechny naladily na adventní čas. Děkujeme všem, kteří se na prvním ročníku akce podíleli, a především dětem, které svým nadšením a šikovností přispěly k tomu, že je náš vánoční stromček jedinečný. Těšíme se na další společné akce v naší obci.

Rozsvícení vánočního stromečku, Mikuláš, čert a anděl

V sobotu 7. prosince se uskutečnilo rozsvícení vánočního stromečku. Pozvání přijali a koledy zahráli i zazpívali členové Žestového sdružení a Valánečky. Rozsvícený a ozdobený stromeček včetně slavnostní brány před Spolkovým klubem měl své kouzlo. Děti se velmi těšily na příchod Mikuláše, anděla a čertů, kteří jim rozdali balíčky. Pro zahřátí byl k dispozici punč pro děti i svařák pro dospělé. Během odpoledne bylo možné zakoupit dřevěné výrobky pana Leoše Zavorala nebo ručně malované vánoční ozdoby od Moniky Moravcové. Uvnitř Spolkového klubu byly také vystaveny obrázky dětí z MŠ. Celá akce se nesla ve znamení vánoční atmosféry a pohody. Po odchodu čertů navázalo sousedské posezení až do pozdních hodin.

Na konci listopadu jsme s předstihem stihli z „Máňi“ Petra Moravce ozdobit okrasný smrk ve Valu u Spolkového klubu a společně se členy SDH Val a zastupiteli obce jsme dozdobili celé prostranství Spolkového klubu včetně budovy. Za tuto pomoc všem ještě jednou děkujeme. Doufáme, že se Vám 7. prosince při tradičním rozsvícení vánočního stromečku výzdoba v podobě vánočního osvětlení líbila.

Výstavba nového kontejnerového stání a přesun přístřešku v Provozi

V místní části Provoz dlouhé roky stály kontejnery na separovaný odpad na vážní desce bývalé nákladní váhy, která patřila bývalému JZD. Nejdříve obec váhu vydražila, aby ji pak na přelomu roku 2023/2024 mohla nechat odstranit demolicí stavby. Váha byla již v tuto dobu velmi nevzhledná a v značně zchátralém stavu, a navíc hned vedle dětského hřiště.

Již na začátku volebního období započala jednání se zastupiteli, tak s místními

občany o vzhledu návsi v Provozi. Téměř všichni jsme se shodli na přesunutí kontejnerů na jediné možné místo: vedle trafostanice a zároveň dále od hlavní silnice, kde do kontejnerů vhazovali odpady projíždějící „luftáci“ z hor. Nyní jsou hotové stavební práce a povrchy. Začátkem příštího roku bude namontována ocelová nosná

konstrukce pro zastřešení a opláštění, které bude z obecního modřínového dřeva. Vzniknou tak dvě zastřešená stání až pro 6 kontejnerů a zpevněná plocha pro kontejnery na sklo. Na uvolněné místo po váze jsme se rozhodli přesunout přístřešek (cyklo-zastávku) „Pod Zvoničkou“, bude tak na místě, kde bude více využíván místními občany a rodinami s dětmi. Celé prostranství plánujeme upravit a oset trávou a doplnit o vhodné dřeviny. Uvažujeme ještě o oplocení dětského hřiště. Na jaře příštího roku uspořádáme určitě společnou brigádu pro místní občany.

Opravy místních komunikací ve Valu a v Provozi (2024 – 2025)

Na začátku listopadu byla podepsána smlouva o dílo s firmou ŠPELDA s.r.o, kterou vybrala hodnotící komise obce Val z firem přihlášených do výběrového řízení pro zakázku malého rozsahu s názvem „Opravy místních komunikací ve Valu a v místní části Provoz“, na kterou obec Val získala dotaci od Královehradeckého kraje ve výši 595.000 Kč. Opravy úseků I. a II. (ve Valském údolí – od mostu u Cibulkových po most u Hronovských a v Provozi - od hl. komunikace po stávající asfaltku směrem k Čančarom) jsou již hotovy. Pokračovat se bude úsekem III. V Provozi na jaře příštího roku (od hl. silnice ke statku „u Škodových“, nyní k Val'kom).

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN ZA PODPORY
KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Královéhradecký kraj

č. 24POVU1-0077 – Opravy místních komunikací ve Valu a v místní části Provoz

SDH Val

Vážení spoluobčané,

po velmi úspěšném uspořádání našich oslav a okrskových závodů v přírodním areálu ve Valu, se účastníme další velké hasičské akce. V Telči dne 15. června se konalo slavnostní setkání hasičských historických praporů u příležitosti 160 let od založení hasičstva v Čechách. Vše začalo seřazováním praporečnicků v Panském dvoře, pak následoval průvod na historické náměstí Zachariáše z Hradce, kde měli představitelé z Generálního ředitelství hasičů, zástupci senátu PČR a Parlamentu ČR slavnostní proslovy. Po ceremonii a proslovech byla každému sboru předána k praporu pamětní stuha. Prý to bylo jedno z největších setkání hasičských praporů v dějinách naší země, kterého se účastnilo skoro tisícovka praporečnicků s prapory. Náš sbor příkladně a důstojně zastupoval Lukáš Hrubý, Michal Podstavek, Jan Voborník a Josef Moravec.

Ve středu 21. srpna proběhla brigáda před spolkovým klubem. Vykopali jsme otvor v zemi, ustavili a zabetonovali pískovcový podstavec pro dřevěnou sochu strážce.

V pátek 13. září se scházíme v přírodním divadle pod velkým stanem, z důvodů předpovědi silného deště a možnosti povodní, jsme plnili pytle s pískem a následně rozvezli po obci a valském údolí. Celkem sedmi tunami písku se naplnilo 200 kusů pytlů. Během následujícího víkendu se prováděl monitoring hladiny potoka ve valském údolí a několikrát se projíždělo obcí. Naštěstí pytle nebyly potřeba použít, jen se v sobotu odstranily dva stromy, které spadly přes koryto potoka.

Ve středu 25. září jsme se v kostele svatého Ducha rozloučili s našim dlouholetým členem Rudolfem Čtvrtečkou - čest jeho památce.

V úterý 1. října se scházíme u Spolkového klubu, kde za pomoci nákladního auta s hydraulickou rukou ustavujeme dřevěnou sochu strážce na připravený podstavec. Následující čtvrtek proběhly přípravy na sobotní valské posvícení. Staví se stan vedle Spolkového klubu, rozmísťují se lavičky a chystají se i vnitřní prostory. Samotné posvícení začalo v půl dvanácté, dobrá jídla nám opět navařila Vlasta Blažková, o ochutnávku a prodej vína se postaral Honza Voborník. Ve dvě hodiny byla slavnostně odhalena vyřezaná socha strážce, která se pojmenovala

Bořivoj. Pro dobrou náladu odpoledne zahrála malá dechová hudba Valánečka a večer zahráli k poslechu a k tanci Nováci. V pátek 18. října začíná první sousedské posezení ve Spolkovém klubu, do konce roku jich proběhlo pět. V pátek 31. října se konala okrsková porada v Olešnici v Orł. h. a následující úterý porada starostů SDH v Opočně, samozřejmě se obou schůzí účastníme. V neděli 29. prosince se vypravíme do sousední obce, kde se bude konat výroční schůze SDH Provoz. Během roku se také zúčastníme životních jubileí našich členů. Ke konci roku čítá náš sbor 49 členů.

Činnost v roce 2025 zahájíme výroční schůzí, která se bude konat v pátek 17. ledna od 18. hod. ve Spolkovém klubu. V pátek 14. února proběhne náš hasičský ples v obci Chlístov. Během února po upřesnění termínu proběhne ve Spolkovém klubu okrsková výroční schůze. Samozřejmě na konci dubna budeme pálit čarodějnice a v sobotu 3. května uspořádáme již 28. ročník hasičských závodů v požárním útoku, obě akce proběhnou v přírodním areálu ve Valu. V sobotu 17. května pojedeme do Bystrého na okrskové závody a také máme v plánu hasičský čundr a účast na oslavách výročí několika sborů.

Také bych rád touto cestou poděkovat všem členům za jejich obětavou práci pro sbor i naši obec a obecnímu úřadu Val za dobrou spolupráci a podporu.

Konec roku se blíží a tak Vám chci za sebe i celý výbor našeho sboru popřát příjemné prožití vánočních svátků a v novém roce přeji pevné zdraví a mnoho štěstí a spokojenosti.

Starosta SDH Val – Lukáš Hrubý

SDH Provoz

Vážení a milí spoluobčané, ahoj bratři a sestry hasiči!!

To nám to letí... dovolte mi, abych Vás za Provozské hasiče seznámila s naší prací ve druhé polovině roku 2024. O prázdninách jsme hasičský kroužek neměli, ale my dospělí jsme nezaháleli. Do sběren jsme odvezli starý papír a železo. 20. července jsme byli na Oslavě založení hasičského sboru v Olešnici v Orlických horách, bratr Moravec za Výkonný výbor předal starostovi sboru Čestné uznání.

Od 15. do 18. srpna má naše omladina soustředění v Provozi. Jezdíme trénovat do Valského divadla, moc děkujeme za krásné zázemí pro požární útok. V září začíná nový školní rok a my opět rozjíždíme děti. Máme přihlášeny 4 kluky do přípravky (do 6 let), 6 dětí v mladší kategorii (6 - 11 let) a 2 děvčata ve starší kategorii (11 - 15 let)!!! Společně se učíme poznávat hasičské věci v garáži, vysvětlujeme si uzlíky, topografické a hasičské značky. Na sále běháme, skáče přes překážky, podlézáme, přenášíme hadici a hasičák, rozhazujeme a motáme hadice. V půlce září jsem byla spolu s bratrem Kracíkem na Poradě vedoucích v Opočně a na Školení v Hradci Králové, kde jsme oba získali Trenéra 3. třídy. Na konci září byl bratr Moravec jako rozhodčí na Mistrovství republiky v disciplínách CTIF a na začátku října byl na Okresním kole Branného závodu ve Slatině nad Zdobnicí. V říjnu s dětmi trénujeme uzlíky, většina už umí lodní, starší děvčata a Šíma zvládnou už plochý, lodní, tesařský uzel a zkracovačku.

12. října pořádáme ve spolupráci s cateringovou službou „U Děravého hrnce“ tradiční Posvícení. Lidé přišli, pobavili se, jídlo se snědlo, a to bylo nejdůležitější. Příští rok se doufám, v takto hojném počtu opět sejdem! 2. listopadu jedeme, my Moravcovi, jako zástupci našeho sboru na Šipkový turnaj do Osečnice. Tentokrát se nám moc nedaří, Miloš byl na 8. místě, já a Šíma na místě předposledním, ale to nevadilo, důležité bylo setkání s kamarády hasiči!

V listopadu malujeme s dětmi práníčka k Novému roku, pečeme oblíbené perníčky, hrajeme míčové hry a na sále si zkusíme šroubování hadic na požární útok. Musím říct, že jsou děti moc šikovné

a učení nových věcí jim jde moc dobře!! Na začátku prosince jsme opět odvezli do sběru starý papír a železo. 6. prosince pořádáme pro naše malá hasičátka i pro děti z Provoze setkání s Mikulášem, doufám, že čert moc strašit nebude a Anděl situaci zachrání!! 20. prosince máme poslední „vánoční“ hasičák a 29. prosince pořádáme pro všechny členy a příznivce hasičů „Výroční členskou schůzi“. Občerstvení bude zajištěno, doufám, že perníčky nějaké ještě budou!!

Vážení přátelé, do nového roku bych Vám všem, za Provozské hasiče, moc ráda popřála hlavně zdraví!!! Ráda bych Vás a Vaše děti pozvala na Dětský maškarní karneval v půlce února, datum včas upřesníme. A v březnu na Závody ve vázání uzlů, které pořádáme již několik let.

Děkuji Vám všem, kamarádům, přátelům, rodičům a prarodičům a obci Val za všechno, co pro nás děláte a jak nám pomáháte!! Omladině za výbornou reprezentaci sboru a rodičům za nové děti!!! Hodně sil do nového roku Vám všem!!!

Za provozské hasiče Helena Moravcová, vedoucí a trenér SDH Provoz

Mladí hasiči z Provoze také přispěli malou pomocí obyvatelům Bělé pod Pradědem.

SDH Provoz – muži

Sezónu 2024 zakončili muži z Provoze celkovým 9. místem v seriálu Podorlické hasičské ligy!

Ani letos jsme nezháleli a snažili se naplno věnovat hasičskému řemeslu. Nevynechali jsme ani jeden ze dvanácti závodů seriálu Podorlické hasičské ligy. Letošním cílem bylo aklimatizovat do týmu nového proudaře, který nás velmi mile překvapil, podával po celou sezónu skvělé výkony a velmi ochotně pomáhal s dopravou vleku na závody. Sezónu jsme zahájili 4. května na okrskovém kole ve Valu a zakončili 21. září v Semechnicích. Konkurence na POHL je opravdu obrovská. Průměrně se zúčastnilo v každém kole 15 týmů mužů. Nás bohužel limitovala slabší mašina oproti ostatním, ale i tak jsme dokázali držet krok s nejlepšími. Pro upřesnění, body do hodnocení bere prvních 10 týmů.

Co jsme letos stihli?

4.5. Okrsková soutěž Val (NT - 2B) - 2. místo

8.5. POHL Houdkovice (NT - 3B) - 11. místo

19.5. POHL Vršovka (ST - 3B) - 7. místo (4 body)

- 25.5. POHL Plačice (ST - 3B) - 11. místo
- 8.6. POHL Havlovice (ST - 3B) - 12. místo
- 15.6. Noční závody Jílovice (NT - 2B) - 4. místo
- 22.6. POHL Častolovice (NT - 3B) - 4. místo (7 bodů)
- 29.6. POHL Sněžné (NT - 2B) - 9. místo (2 body)
- 30.6. POHL Lukavice (NT - 3B) - 5. místo (6 bodů)
- 20.-21.7. Návštěva Extraligy v požárním sportu (Letohrad)
- 16.-18.8. soustředění Val
- 24.8. POHL Vysokov (ST - 3B) - 7. místo (4 body)
- 31.8. POHL Nový Hrádek (NT - 3B) - 11. místo (silný vítr)
- 7.9. POHL Opočno (NT - 3B) - 5. místo (6 bodů)
- 14.9. POHL Lodín - zrušeno z důvodu povodní
- 21.9. POHL Semechnice (NT - 3B) - 10. místo (1 bod)
- 19.10. Slavnostní vyhlášení POHL Havlovice

Nejlepší časy sezóny:

3B NT - 22,92s (Opočno)

3B ST - 18,40s (Vysokov)

2B NT - 22,48s (Sněžné)

Současné složení týmu:

Aneta Hvězdová (koš)

Lukáš Hvězda (spoj savic)

Luboš Malý (stroj)

Michal Moravec (stroj)

Matěj Prause (hadice B)

Viktor Hejzlar (hadice B)

Radek Maršík (rozdělovač)

Jonáš Linhart (pravý proud)

Dan Vošvrda (levý proud)

Celkově jsme se v seriálu POHL umístili na krásném 9. místě se ziskem 30 bodů.

Sezónu hodnotíme jako povedenou a už teď se těšíme na další!

Na podzim se povedlo sboru zakoupit novou požární stříkačku (objem 2050), za což sboru moc děkujeme. Vážíme si vaší důvěry!

Dále bychom chtěli poděkovat obci Val za podporu a poskytnutí opravdu krásného zázemí ve valském divadle.

Děkujeme všem!

Za SDH Provoz (muži) Lukáš Hvězda

Vysvětlivky:

NT - nástřikové terče

ST - sklopné terče

2B - na 2 hadice B

3B - na 3 hadice B

POHL - Podorlická hasičská liga

Beseda Val

Zahájení sezóny spolku Beseda Val

Spolek Beseda Val z. s. zahájil svou sezónu 30. dubna 2024, tradičním pálením čarodějnic. Tato oblíbená akce přilákala mnoho návštěvníků, kteří si užili večer plný zábavy a živé hudby v podání Pavla Nováka. Pro nejmenší účastníky byly připraveny různé úkoly, jako například skákání v pytli, hod balónků do koše, chytání rybiček a jiné. Za splnění úkolů dostaly děti drobné odměny, což jim vykouzlilo úsměv na tváři.

Divadelní POHODA 2024

Uspořádali jsme již 17. ročník Festi-Valu DIVADELNÍ POHODA 2024. Ten se postupem času stal významnou kulturní událostí našeho regionu. V rámci letošního ročníku vystoupily tři divadelní soubory: Divadelní spolek Symposion – Až opadá listí, Divadelní spolek F.A. Šubrt Dobruška – Kdopak to zvoní a Kočovní divadelní společnost Bouda – Nejen sůl nad zlato. Každý z těchto souborů předvedl své nejlepší inscenace, které nadchly diváky všech věkových kategorií. Příští ročník divadelního festivalu zahájíme v neděli 25. května 2025 od 14:00 hodin a slibujeme opět skvělou podívanou.

Music-live festival

Další ročník festivalu živé hudby nejen rockového žánru proběhl v sobotu 1. června. Na festival dorazily kapely The Atavists (Hradec Králové), The Agony (Praha), Anteater (Praha), Vivian (Broumov), Byt číslo 4 (Šumperk) a Furt Fajn (Česká Skalice). Přestávky mezi vystupujícími pak vyplnili vynikající The EnglishMen.

Návštěvnost bohužel stejně jako v předchozím roce nepředčila naše očekávání. Děkujeme tímto všem dobrovolníkům a sponzorům, kteří se na této akci podíleli.

Sousedská posezení

Pro občany byla připravena také sousedská posezení, která se stala místem setkávání a společenského života. Při těchto posezeních si návštěvníci mohli pochutnat na různých dobrotách, jako jsou grilované sele, špízy, grilovaná kuřata nebo steaky s hranolkami. Atmosféra byla vždy velmi přátelská a uvolněná, což přispělo k posílení sousedských vztahů a komunitního ducha.

Pohádková stezka

Sezonu jsme zakončili 18. října 2024 - Pohádkovou stezkou pro nejmenší. Tato akce byla plná kouzelných postav a dobrodružství. Děti mohly na stezce potkat vodníka, princeznu s drakem, čarodějnici, bílou paní či piráta. Každá z těchto postav měla připravený malý úkol nebo hádanku, kterou děti musely vyřešit. Na konci stezky čekala na děti sladká odměna za statečnost. Pohádková stezka byla velmi úspěšná a přilákala mnoho rodin s dětmi. Atmosféra byla kouzelná a plná radosti, což přispělo k nezapomenutelnému zážitku pro všechny zúčastněné. Doufáme, že Pohádková stezka se stane tradiční akcí, na kterou se budou děti těšit každý rok.

„Babinec“

Od září, každá první středa v měsíci patřila již tradičně místním ženám, které se setkávají v místním Spolkovém klubu. O otevření klubu a drobné pohoštění se jim

stará Blanka Rašková, za což jí za Besedu velice děkuji. Po novém roce se na Vás opět těšíme ve středu 8. ledna od 17:30 hod.

Všechny naše akce se setkaly s velkým úspěchem a přilákaly mnoho návštěvníků. Věříme, že tyto tradiční události budou pokračovat i v budoucnu a přinesou radost a zábavu nejen obyvatelům naší obce.

Milí přátelé,

rádi bychom vám popřáli šťastný a úspěšný nový rok 2025! Ať je tento rok plný radosti, zdraví a splněných přání. Doufáme, že se budeme i nadále setkávat na našich akcích a společně vytvářet krásné vzpomínky.

Děkujeme vám za vaši podporu a účast v uplynulém roce. Těšíme se na další společné zážitky a přejeme vám mnoho štěstí a pohody v roce 2025.

S přátelským pozdravem,

Spolek Beseda Val

Ivana Vondřejcová

MŠ Val

Mateřská škola Val je od září 2024 opět kapacitně zcela naplněna. Počet dětí, které dochází do mateřské školy je 28. V současné době má mateřská škola 7 zaměstnanců.

V tomto školním roce budeme rozvíjet místně zakotvené učení (MZU). Jde o pedagogický přístup, jehož vzdělávací obsah se váže k místu, kde děti žijí. Využívá aplikovaných pedagogických metod s důrazem na praxi, jako jsou například projektové vyučování nebo badatelsky orientované činnosti. MZU využívá všech aspektů místního prostředí (přírodních, kulturních, historických a sociopolitických souvislostí) jako jednotícího kontextu pro výuku. Klade důraz na občanské zapojení v projektech, které mají praktický význam pro obec, slouží komunitě. V prostředí mateřské školy jde zejména o seznamování s místním okolím a místa, kde děti žijí zážitkovým a praktickým učením a zapojení se do místního kulturního dění.

Hledání města na skále a řeky Metuje

V pátek 4. října 2024 jsme se vydali po stopách Pipi Punčochaté, která nás letošním školním rokem provází. S dětmi jsme si ve čtvrtek v ranním kruhu přečetli příběh, jak se Pipi Punčochatá vydala na výlet...

Jedno podzimní říjnové dopoledne se Pipi Punčochatá vydala s opičkem panem Nilssonem do města na skále. Zavolala na svého strakatého koně Alfreda, Nilsson vyskocil Pipi na rameno, ona Alfredovi na hřbet a už si to všichni tři štrádovali směr Nové Město nad Metují. Do města, které lidé před pěti sty lety postavili na skále. Vyjeli ze školkové Vily Vilekuly ve Valu. Projeli Chlístovem a pak vesnicí, ve které asi všichni spí. Víte, jak se jmenuje?

Jeli z kopce, pak do kopce a zase z kopce. Když sjížděli z kopce Na Žďáru, mezi stromy se to vynořilo! Skála a na ní barevné domečky a věž zámku i kostela. Společně dojeli až na Náměstí Republiky, kde Pipi sesedla z Alfréda a zaparkovala ho u městského úřadu, aby si po cestě mohl odpočinout a ona si s panem Nilssonem mohla proběhnout okolí kolem.

„Jéééé hele to jsou hodiny z kytek!“ Zavolala Pipi. A Pan Nilsson, protože všechno ví a všechno zná jí pověděl, že to jsou vyjímečné hodiny, protože takové jsou v Čechách jenom tady a v Poděbradech, a že se tady ve městě vyráběly a pořád vyrábějí hodinky, které se nosí na ruce a ukazují kolik je hodin a jsou fakt hezký a dobrý a drahý.

Najednou se pan Nilsson rozběhl doleva směrem k náměstí a vyšplhal na vysokou kamennou věž.

„Co tam děláte pane Nilssone?“

„Pipi, tady v roce 1501 ve dvě hodiny odpoledne položil základní kámen k městu kníže Jan Černčický a potom tady postavili tuhle věž, která se jmenuje Zázvorka. A vidíš támhle naproti tu šipku se zlatým hrotem? Tak ta ukazuje na řeku Metuji, která teče pod městem.“

A opravdu, když se Pipi opatrně naklonila přes zeď, viděla, jak se Metuje dole pod skálou vine. Když došli až k Zázvorce, prošli kamennou branou, kde se zastavili u kašny se psem a kočkou.

*„Pane Nilssone proč tady jsou ta veliká pouta?“
„Protože tady v tom domečku, byla věznice. Dnes je tu galerie a ty okovy připomínají historii tohoto místa.“*

Prošli úzkou uličkou, na jejímž konci narazili na dětské hřiště, kde se svezli na klouzačce, pohoupali na houpačkách, prolezli všechny koruny stromů. Když si dost pohráli, pan Nilsson vyskočil Pipi na rameno a cestičkou z parku došli na kraj Husova náměstí. Tam, za obrovskou borovicí a sochou skladatele hudby Bedřicha Smetany uviděli novoměstský zámek s věží, které se říká Máselnice. Protože na ně čekal Alfréd, řekli si, že návštěvu zámku a povídání o něm i o máselnici nechají, na další výlet.

Husovo náměstí. Oba žasli, jak je malebné, že každý dům má jinou barvu, jiný obrázek a hádali, kdo ve kterém domě asi bydlí, kolik má dětí, kde pracuje, jak žije a hodně se u toho oba nasmáli. Pomalu procházeli podloubím, které je plné obchůdků a hospůdek a obdivovali hnízda jiříček, která jsou snad na každém světle. Zastavili se u nejkrásnějších dveří ve městě. Dveře chtěl před pár lety jeden pán opravit. Jenže už byl moc starý a zemřel, než stihl práci dokončit. Proto jsou na půl tak a na půl jinak.

„Ten pán se jmenoval Vladimír a byl to malíř a výtvarník a vidíš Pipi ve výloze ta papírová zvířátka? Tak on dělal i vystřihovánky pro děti.“

Malujete rádi? A umíte stříhat?

Uprostřed náměstí je veliká studna, která dříve zásobovala lidi ve městě vodou. Ted' už je to jenom kamenná díra, ve které roste kapradí. V rohu náměstí se zastavili u sochy hubeného pána se psem.

„To je socha toho Jana Černčického, který město na skále založil.“ Povídá pan Nilsson.

„Hmm, sympaták.“ Odvětí Pipi.

„Jak myslíš, že se jmenoval ten pes?“

Co myslíte vy děti, jak se mohl jmenovat?

Od sochy se vydali podél kostela schovanou

uličkou s vysokou kamennou zdí na jedné straně, kostelem na druhé a o kousek dál s malými domky. Seběhli po schodech dolů a vydali se doleva podél hlavní cesty z kopce směrem k řece Metuji. V ulici, kterou procházeli, míjeli několik pruhovaných chaloupek, těm se říká roubené. Na plotě obdivovali spící modrou kočku z keramiky, minuli školku pod Výrovem a když se pořádně podívali před sebe do dálky, spatřili další skálu. Na této skále je dnes vyhlídka, ale dříve tu stál hrad, kterému se říkalo Výrov. Pipi s panem Nilssonem došli ulicí až k velikému mostu, kterému se říká sepský a přes který jezdí auta do města a z města a kudy vlastně jeli i oni s Albertem. Most vede přes řeku Metuji. Z mostu se podívali, jestli neuvidí v Metuji plavat nějaké rybky, pan Nilsson se proběhl po keřích podél břehu a vydali se šlapat do kopce podél silnice zpět za Alfrédem.

Pipi s Nilssonem vyzvedli u městského úřadu Alfréda a všichni tři se vypravili do Klopotovského údolí za zvířátka.

Co myslíte, jaká zvířátka tam asi tak potkají?

Chtěli byste se projít Novým Městem po stopách Pipi a pana Nilssona?

V pátek jsme nasedli do ranního autobusu směr Nové Město nad Metují, kde jsme šli trasu přesně podle příběhu a hledali podle obrázků místa, na kterých Pipi s panem Nilssonem v Novém Městě

byli. Když jsme na konec našli řeku Metují, pokračovali jsme do Klopotovského údolí. Týdenní téma, které si děti zvolily bylo „Proč dělají jeleni haf haf.“ V Klopotově jsme zblízka viděli divočáky, bažanty, krocany, muflona a hlavně jeleny, laně

i koloušky. Prozkoumali jsme Čertovu díru, hledali houby, hráli si v lese, určovali stromy a květiny, pozorovali podzimní přírodu, její barvy a poklady.

Exkurze do přírodovědného centra A Rocha

V říjnu jsme se vydali do přírodovědeckého centra Arocha poznávat krásy podzimní přírody v našem okolí a také se dozvědět něco nového o zvířatech z přilehlých luk a lesů. Děti viděly, jak se kroužkují ptáčci a kde se vyskytují, jaká jsou vývojová stádia žab, rozpoznávaly zvuky různých plazů, obojživelníků a mnoho dalšího.

Moc děkujeme centru Arocha za příjemně strávený čas a za nové vědomosti, které si děti s sebou domů odnesly.

Exkurze do Výzkumného ústavu myslivosti a lesnictví v Opočně

Prvního listopadu jsme navštívili VÚHL v Opočně, kde si pro nás připravili poznávací program. Povídali jsme si o všem, co patří k lesu. Která zvířata tam žijí, čím se živí a jak vypadají. Obtěžkali jsme si jelení parohy, pohladili liščí srst a sáhli si na zub divočáka. Viděli jsme, jak od semínka roste strom, jak vypadá lesní školka i jak se píská na žalud. Přiblížili jsme si také život včel. Jaké druhy žijí v úlu, co mají za práci a z čeho dělají med. Na konci nám pan Petr ukázal, jaké kousky umí jeho pejsek Bobík. I když byla mlha, celý program jsme si moc užili.

Podzimní slavnost

Letos se Podzimní slavnost ve valském divadle odehrávala v duchu kouzel a čar. Děti s rodiči si mohli projít strašidelnou stezku s úkoly, kterou provázely čarodějnice, čarodějové a zaklínači. Stezku si prošlo přes sto dětí. Kdo měl zájem, nasprejoval si tašku, kdo se nebál, zúčastnil se soutěže v pití lektvarů. Proběhla i soutěž o nejlepší čarodějnické jídlo. První cenou byl wellness pro celou rodinu v Rajské zahradě. Během odpoledne probíhal žonglovací workshop, k dispozici byla půjčovna venkovních her nebo výroba placek. Celou akci po setmění tradičně zakončila fireshow. I díky rodičům našich školkových dětí a ostatních, co se zapojili, se akce opět moc povedla. Všem moc děkujeme ❤️

Za krásné fotky děkujeme panu M. Voborníkovi.

Více fotografií najdete na www.msval.cz, na facebooku a instagramu (IG:vesnickaskolka).

Příměstský tábor ve Valu

Ve třetím týdnu v červenci se ve Valu uskutečnil pátý příměstský tábor. Zúčastnilo se ho na 60 dětí ve věku od tří do patnácti let. Děti se aktivně podílí na organizaci tábora. Na tábor máme velmi kladné ohlasy a děti se nám každoročně vrací.

Co považujeme za velký potenciál, jsou nejstarší děti. Tábor byl nejdříve limitován pro děti do 13 let věku. Nicméně nejstarší děti si vyžádaly posunutí věkové hranice, aby se tábora mohly účastnit i nadále. Z některých dětí, které již přesáhly 15 let věku se staly pomocníci s menšími dětmi nebo v kuchyni. Na táboře vytváříme prostředí, kde si děti budují hlubší vztah k místu, ve kterém žijí. Prostřednictvím poznávání míst kraje ukazujeme dětem, že jejich okolí je plné příležitostí k objevování, dobrodružství a učení. Prostřednictvím zážitků z tábora se děti naučí vážit si místa, kde žijí a tráví volný čas. Vlastní zkušeností se naučí vnímat jedinečnost místa, kde žijí.

Od ledna najdete přihlášky na www.msval.cz a můžete své děti přihlásit na další ročník tábora.

Termíny budou dva a to 7.-11.7. a 14.-18.7.2025.

Kateřina Ptáčková, ředitelka MŠ Val

Dobrodružství strážců pomezí na valech v podhůří Orlických hor.

Výprava přes hory

Výcvik našich mládenců pokračoval, to ale neznamenalo, že by svoji strážní službu nevykonávali. Právě naopak, Koruta si dával záležet, aby službu na strážnici plnili a teprve po službě výcviku se věnovali. Navíc často konal kontroly jejich stráže, zda ji nezanedbávají.

Ale to kdepak! Byšek i Volan se co nejvíce službou na strážnici zabývali a úkoly plnili, jen aby snad je někdo z výpravy neodvolal!

Tak se také stalo, že jednou v noci, kdy mládenci stráž drželi a měsíc skrze mraky sotva lehce prosvítal, příkradl se k palisádám Koruta, aby prověřil jejich bdělost. Chtěl na ně vybafnout a už se pod vousy smál, jak je vystraší. Když se k jejich stanovišti blížil, viděl, jak na kameni pod stromem jeden z nich se choulí.

„To snad není pravda“, říkal si „tady se někdo o strom opřel a šlofíčka si dává, ale počkej, já tě přes hřbet větví přetáhnu, aby sis zapamatoval, že stráž se drží bděle a spánek se zde netrpí.“

Natáhl se pro klacek, který jako by právě pro tuto příležitost ležel opodál a chystal se vytrestat spáče. Světla tam bylo po málu, po tichu a pomalu našlapoval ke schoulenému spáči. Sice se mu zdálo trochu divné, jaká to je hromádka docela kulatá pod stromem, ale byla skoro úplná tma, tak nad tím tolik nepřemýšlel.

Napřáhl klacek a bum! Několikrát udeřil a nestačil se divit! Místo vyděšeného výkřiku ozval se jen dutý zvuk z dopadu klacku a pak ohromné bzučení až uši zaléhaly. To z velkého hnízda, které tu bylo ukryté pod hromadou kožešin vyrazil roj rozzlobených včel a viníka svých útrap hledali. Koruta jako by zcepeněl, něco takového by ho ani ve snu nenapadlo.

První žihadlo schytl do ruky, která klacek držela, a to Korutu okamžitě probralo a hned se na útěk opřekot rozběhl. Však co měl nejlépe udělat? Vzít nohy na ramena!

Běžel napříč strážnicí a křičel, ba přímo řval, jako by banda děsů po strážnici řádila!

Všichni strážci ihned do zbraně se vrhli a na obranu strážnice se chystali, ale ve tmě žádné nepřátele neviděli, jen slyšeli křik nebohého Koruty, který se řtil přímo doprostřed tábora a křičel „zachraň se kdo můžeš, divoké včely na nás útočí, nástraha podlá od nepřátel byla nastražena!“ Pak ale to nejrozumnější, co mohl udělat, skočil po hlavě do

nádrže s vodou, která se plná udržovala, aby na pomoc v případě požáru a jiných pohrom byla, a to se právě teď moc hodilo.

Včely se okamžitě obrátily a vyrazily za novým cílem a na ostatní strážce zaútočily. Koruta měl hned v nádrži další spolubojovníky, co si jich tam jen vešlo. A těch nadávek, co bylo slyšet ze všech stran! To už i ženy a děti vyšli ven podívat se o se děje. Ale takovou spoušť ještě jaktěživo neviděli. Ono také nebylo moc co vidět, byla skoro úplná tma, jen oheň uprostřed tábořiště osvětloval okolí tábora, kde skrze něj občas někdo s pokřikem proběhl, hlavu si držel a snažil se bodavému hmyzu uniknout.

„Co se tu u všech rohatých děje? Hned se vzpamatujte“!! To svým mohutným hlasem Spytihněv zjednával pořádek. „Naložte na oheň hromadu suchých polen, aby se řádně rozhořel a na ně pak syrové větve s listím a jehličím naházejte, HNED“!

Rozkaz se rychle vyplnil a za chvíli se valil po celé strážnici hustý dým, že se ani nedalo pořádně dýchat. Zato vidět už nebylo vůbec nic, jen co chvíli se ozval rachot a nadávka, když někdo do něčeho, nebo do někoho narazil. Kde kdo se snažil co nejvíce se včelám ztratit a pak do jiného narazil a pŕtkám se nevyhnuli, jak v hustém dýmu se všichni chtěli ukrýt. Ovšem hlavně že včely se konečně rozhodly odletět a nechat obyvatele strážnice, aby se uklidnili a znovu nastolili pořádek.

Postupně se zapalovaly louče, kouř pomalu odplouval za palisády a vysoký oheň osvětlil velkou část prostoru Strážnice.

„Všichni strážci, kteří službu nekonají ihned k ohni a podat hlášení!“ Spytihněv už se usadil ve svém vysokém dubovém křesle a čekal na zprávy, aby se dozvěděl co se vlastně stalo.

Postupně se dostavili všichni, nakonec i Koruta se svými kumpány, kteří z nádrže vylezli a mokří teď před Spytihněvem stáli. No podívaná to byla náramná, chlapiska vousatá, mokrá od hlavy až k patě, na sobě jen kazajku a spodky, bez bot a vidět na nich byly občasné červené puchýře od včelích žihadel.

Ostatní na tom nebyli o moc lépe, jen mokří nebyli. Chvíli se na sebe dívali až tu jeden vyprskl smíchy až se za břicho popadal. To bylo tak nakažlivé, že najednou smíchy burácela celá osada.

„Tak dost, vypadáte jak banda otrhanců, jen co je pravda a teď chci vědět, co bylo příčinou toho zmatku. Podívejte se okolo, po celé strážnici je nepořádek a dokud nezjistíme, jestli nám nehrozí další nebezpečí, spát se nepůjde“. Spytihněv se postavil a v záři ohně bylo vidět, že z celé situace radost rozhodně nemá.

Slova se ujal Koruta. „Náčelníku, při kontrole strážce jsem na podezřelý balík narazil a hned jsem neohroženě do něj klackem bušil, abych případné nástrahy odhalil. Jak jsem

mohl vědět, že v kůžích je ukryté hnízdo divokých včel? To snad sám Satanáš takovou léčku přichystal.“

Chvíli bylo ticho a pak k ohni pomalu Byšek s Volanem se přišourali. „To bylo tak“ spustil opatrně Byšek. „Včera při bouřce se poroučel k zemi ten starý vykotlaný dub co v sobě hnízdo včel ukrýval. Však jsme tam už několikrát pro med šplhali. No tak jsme se večer vypravili hnízdo z dubu vybrat a medu si užít. Službu za nás na tu chvíli Čechta pohlídal“. Byšek se odmlčel a slova se ujal Volan. „Pozdě večer už byl klid a dub se rozštěpil pěkně v půli, tak bylo snadné hnízdo do kožešin zabalit a přinést. To už jsme pod kožešinami slyšeli bzukot, ale včely ven nemohly. Na chvíli jsme hnízdo na kámen položili, abychom se podívali, kde by do rána nejlépe mohlo zůstat, když v tu chvíli do něj strýček Koruta klackem zabušil“. Oba mládenci stáli smutně se sklopenými hlavami a jen dodali, „Copak nás mohlo napadnout, že někdo bude do hnízda klackem mlátit“?

Spytihněv nic neříkal a rozhlížel se okolo, jak se na to tváří ostatní. Kde kdo se škrábal na místech po žihadlech, ale žádné větší zranění se nikomu nestalo. Povstal ze svého křesla, podíval se k východu a viděl, že začíná pomalu temné nebe úsvitu ustupovat. „Budiž nám výstrahou, abychom se podobným nenadálým překvapením vyvarovali. Když vás tak vidím, potrestání jste už tak jako tak dost a jiných trestů nehodlám užít. Ale Byšku, Volane, co jste si s tím hnízdem chtěli počít“?

„Nejprve nad ohněm včely vykourit a pak med z hnízda vyškrábat. Je ho tam určitě dost a dost, však je řádně těžké. A na medu si přeci každý rád pochutná“. povídal Byšek a při tom se usmíval při pomyšlení na sladkou pochoutku.

„Čechto, dohlédni na naše dva vědmáky, aby splnili co právě říkali, však ať si právě oni žihadel užijí, jestli se některé včely ještě v hnízdě schovávají. Ale med všechen našim ženám předají, aby ho na zimu ve džbánech uchovaly. A teď rozchod a do úklidu se všichni dejte. Byšek s Volanem nás za pár dní s výpravou přes hory opustí a myslím, že se po cestě se družina nudit s nimi nebude“.

Když bylo slunce nejvýše, byla už strážnice opět uklizená a Byškovi s Volanem skončila služba.

Ku podivu med z hnízda vyškrábali bez větších komplikací a naplnili dva velké džbány. Ostatní obyvatelé strážnice se po nich kolikrát nehezky ohlíželi, obzvláště pak ti, kteří více žihadel schytali. Ale u žen a dětí sklidili chválu a pozdní oběd dostali pěkně bohatý.

K večeru se chystali opět na cvičiště, aby dostáli slibu, že se před výpravou naučí všemu potřebnému, co po cestě mohou užít. Ale Koruta neměl na výcvik pomyšlení a poslal je, aby si odpočinuli, zítra je taky den.

Následující den mládenci službu neměli, a tak si je Koruta zavolal hned po ránu řka: „Tak to máte u mě schovaný, takovou ostudu jsem jaktěživo nezažil. No počkejte, na vás tak

jednou dojde. Na mě teď ostatní dělají kvá kvá, jako na žábu, protože jsem včera vypadal jak mokrá žába s fousama“!

„A teď hybaj, oběhnete pět koleček okolo strážnice a pak budete cvičit až do oběda. Pak ale bude změna. Teď jdu za Držatou a po obědě se sejdeme u ohně“. Koruta se ani neohlédl a odkráčel pryč.

„Byšku, už se nemůžu dočkat, určitě se výpravou budeme zabývat. To bude něco! Taková výprav do hor a s velkým počtem Dobrušského panstva, to si přec musíme náležitě užít“! Volan se už viděl na cestě a představoval si vzdálené kopce a dobrodružství, které je jistě čeká hned za prvním potokem.

„Víš, Volane, ono to nebude asi tak náramné, jak si představuješ. Kupci budou cestovat pomalu, a nás si nikdo moc všímat nebude, když jsme nejmladší z družiny. Pomni, máme se učit, jak se na takové výpravě chovat a dostát svých úkolů. Vždyť Koruta a Pomysl nás budou sledovat a nenechají nás jen tak po lese pobíhat.“

Na to Volan neodpověděl a už se rozběhl splnit úkol, co jim Koruta zadal.

„Tak mládenci, dnes po ránu se Gluša vrátil přesně podle plánu a dobré zprávy přinesl. Je tedy stvrzeno, že za tři dni se výprava z Dobrušky vydá na cestu přes hory a pak za hranice, kde již bude očekávána. V Dobrušce už zprávu předal a vychystání již všichni jsou. Za dva dni bude naloženo zboží na vozy a třetí den se pohne výprava na cestu“.

„Dohodli jsme se, že se k nám nakonec přidá i Gluša, to aby přinesl zprávu zpět, jakmile na místo dorazíme.“ Koruta se odmlčel a k ohni se dostavil i Pomysl, Gluša a nakonec se tu sešla velká část obyvatel, aby si vyslechli, co se chystá.

Když přišel i Spytihněv, všichni zmlkli a nastražili uši.

„Tak už je to tady. Dnes se začnou chystat Koruta, Gluša, Pomysl, Byšek a Volan na cestu, kde budou doprovázet kupeckou výpravu přes naše hory do sousední země. Gluša už návštěvu ohlásil, je to totiž po dlouhé době první výprava, která se uskuteční, neb neklidná doba byla na sever od nás. Teď si připravte vše, co na výpravu budete potřebovat a na vůz si to naložte. Hladem trpět nebudete, kupci sebou vždy vozí jídla pozeňnaně a náš doprovod rádi pohostí. Tak nám čest dělejte a pozítří se do Dobrušky vydáte a k výpravě přidáte.“ Spytihněv se posadil do křesla a chvíli pozoroval, jak jeho řeč zapůsobila.

Když ale nikdo nic neříkal, pokynul, aby se rozešli po svých a sám zůstal u ohně.

„Pojďte se mnou, zkontrolujeme, jestli potřebujete nové vybavení na cestu,“ vybídl Koruta strážce, kteří se do Dobrušky nachystat mají.

Došli ke zbrojnici a tam už mnohého nového přibylo. To rychtář Dobrušky poslal, co slíbil, a tak si teď všichni mohli vybrat nové a čisté oblečení, chrániče a zbroj, kterou mohli upotřebit.

Pomysl pomohl Byškovi s Volanem vybrat vybavení a mládenci měli ohromnou radost především z dýky, kterou si připevnili k opasku a večer chodili pyšně okolo ohně, aby si toho všichni všimli.

Nadešel den, kdy se do Dobrušky vypravili a k ostatním se hodlali připojit. Jejich vůz byl malý a hned z rána mládence Koruta odchytil a hezky zvesela jim povídá. „Ale, ale, hoši, myslíte si, že vůz snad sám pojede? Hybaj a hezky do Dobrušky ho odtáhnete“.

„To nám to hezky začíná, ještě že to máme z kopce,“ brblal Volan, ale chopil se oje a spolu s Byškem vůz ze strážnice vyvedli. Cesta ubíhala rychle a za chvíli už první domy Dobrušky spatřili. Dorazili na náměstí, kde už byla řada velkých vozů zakrytých plachtou přichystána a hned si všimli osazenstva výpravy, jak jsou ustrojení, a podivovali se nad tím, že na cestu přes hory si na sebe vzali oblečení, která se hodí leda tak na návštěvu šenku, nebo nedělní vycházky.

„Strýčku Koruto, to jim nikdo neřekl, že v lese a v horách je takové oblečení k ničemu? Jen si ho ušpiní a potrhají, před deštěm neochrání,“ ptal se Byšek a kroutil na tím hlavou.

„No, oni mají takových šatů více, kupci jsou totiž přesvědčení, že čím lépe vypadají, tím jsou úspěšnější. Ale však oni brzo zjistí, že takhle se vyparádít jim nepřinese nic dobrého. A před deštěm se pod plachtou schovají.“ Koruta a Pomysl se pak zapovídali s vojáky, kteří kupce budou hlídat proti lapkům, kdyby se snad nějakí objevili.

Za chvíli se vrátili a řekli, že si mají své věci přenést do jiného vozu, který byl určený pro vojáky a doprovod, tedy naše strážce. To bylo za chvíli hotovo a mládenci se vydali na obhlídku, aby si podívali, kdo všechno se výpravy účastní a co se poveze.

Do vozů už byly zapřaženi statní koně, plachty pevně uvázané a lidí na náměstí tolik, že ani na jarmarku jich tolik nebylo.

Pomalou měrou se courali podél vozů, aby se co nejvíce dozvěděli, co se uvnitř ukrývá, když najednou Volan chytil Byška za ruku a silně s ní škul. Byšek se na něj udiveně podíval, co ho to bere, a viděl, jak Volan s otevřenou pusou sledoval plachtu o dva vozy před nimi. Když se podíval tím směrem, už akorát zahlédl, jak plachta právě spadla a uzavřela vůz a nic už nemohl vidět.

„Snad jsi ducha či co uviděl že jsi celý zkoprněl?“ Ptá se Byšek Volana a ten mu jako ze sna povídá: „Byšku, jedou s námi děvčata!“

Třetí kapitolu napsal Charlie © 2023

Jak může kastrace ulehčit život Vám i Vaší kočce?

Věděli jste, že kočka může porodit zhruba 6 potomků třikrát ročně? Průměrná vesnická Micka tedy během svého života přivede na svět kolem 180ti koťat. Možná Vás napadne otázka: Co se děje se všemi těmi koťaty? Odpovíte si nejspíš sami, protože takovou Micku máte doma. Koťátka jsme horko těžko rozdali. Koťátka jsme museli utopit, protože jich bylo moc. Koťátka něco sežralo, asi sousedovic kocour nebo kuna. Někoho z Vás určitě mrzí, jak to s koťaty dopadlo. Někoho dalšího každoroční „řešení“ koťat už nebaví. A někdo další by chtěl ušetřit za krmení koťat, které se potom stejně ztratí nebo je někdo otráví. Mám řešení pro všechny z Vás. Kastraci.

Co přesně to obnáší?

Jedná se o rychlý a bezpečný chirurgický zákrok, při kterém jsou odstraněny vaječníky u samic a varlata u samečků. Obě moje kočky se po zákroku pár hodin prospaly v chodbě v teple a večer už litaly po zahradě. Žádná další návštěva u veterináře se nekonala, stehy se samy vstřebaly. Většina koček si stehy jen olíže a dál už si jich nevšímá. U jedné mé kočky jsem týden podávala antibiotika v kousku masa. Druhá kočka léky dostala injekčně už během zákroku. Záleží, jak se člověk domluví s veterinářem. U kocoura to funguje úplně stejně.

Ceny se orientačně pohybují kolem 1000 Kč za kastraci kocoura a 1500 – 1800 Kč za kočku. Záleží na váze zvířete, použitém materiálu atd. Přesné ceny Vám sdělí Váš veterinář.

Kastrované kočky a kocouři už prý nechytají myši. Je to pravda?

Není. Kolem kastrace koček a kocourů koluje několik mýtů. Dovolte mi je uvést na pravou míru.

1. Kastrace je proti přírodě a mé kočce/kocourovi ublíží.

Nechali byste si operovat slepé střevo? Jezdíte autem? Koukáte na televizi? Tohle všechno je tak trochu proti přírodě a přesto nám to zjednodušuje život. I když v případě televizních zpráv plných zneklidňujících informací je to s otazníkem. To nebyl dobrý příklad. Zbytek ale ano. Proč nevyužít „vymoženosti“ moderní doby, když nám zpříjemní nebo prodlouží život?

2. Kočka by měla mít alespoň jednu za život koťata

Každý porod a následné kojení kočku vyčerpává. První říje může nastat už v šesti měsících, kdy je kočka sama skoro ještě kotě. Není dostatečně vyvinutá na kotěcí nápor a často zabřezne v chladných jarních měsících (ne nadarmo se první jarní měsíc jmenuje březen). Právě proto po porodu může zemřít vyčerpáním buď ona sama a nebo koťata. Včasná kastrace je navíc prevencí před záněty dělohy nebo nádory na vaječniku.

3. Mám kocoura – kastrace se mě netýká

Váš kocour se může stát otcem i více než 40ti koťat ročně. Kastrovaní kocouři se tolik netoulají, protože nemají rozmnožovací choutky. Místo nočních výprav za dobrodružstvím se drží doma a věnují se chytání myši. Taky se tolik neperou s jinými kocoury, proto nebudete muset ošetřovat tržné rány nebo platit za jejich ošetření u veterináře.

4. Kastrované kočky a kocouři jsou tlustí, jen se válí a nechytají myši

Obě moje kastrované kočky přinesou každý den před dveře alespoň jeden dáreček v podobě zakousnuté myši. Hádám, že je to jen zlomek jejich každodenního úlovku. Stačí nepřekrmit nekvalitním krmivem plným obilovin a Vaše kočka se bude moct promenádovat na kočičí módní přehlídce.

5. Pro všechna naše koťata najdu nový domov

Jste si tak jistí, že se Vaše koťata opravdu dostanou do „dobrých rukou“? Spousta lidí pořizuje malá roztomilá koťátka dětem jako hračku, která brzy omrzí. Pro kotě často nemají vhodné zázemí, to se toulá samo po okolí, trpí hladu, umírá na začervenění nebo ho přejede auto. Nikdy nemůžete zajistit, že Vámi darované kotě nebo jeho potomci neskončí v útulku. Útulky v České republice přijmou každý rok 35 000 nových koťat. Možná je mezi nimi i kotě Vaší Micky. Díky kastraci jim pomůžete najít nový domov a hlavně už nikdy nebudete muset přemlouvat známé a kolegy, aby si od Vás vzali koťátko.

Ještě váháte?

Náklady na kastraci jsou ve srovnání s náklady za další vrh koťat zanedbatelné. Je to jednorázová investice. Provádí se jednou za život kočky nebo kocoura. Odčervení a odbléšení 6ti koťat stojí kolem 1500Kč za měsíc.

Už žádné noční můry spojené s tím, že „ta naše potvora“ zas bude mít koťata. Co s nimi budeme dělat? Už žádný další kočičí blázinec.

Kastrací nejen že ušetříte peníze a čas, ale také si zajistíte klidnější a jednodušší život.

Irena Balcarová

Ostatní informace

Informace zastupitelů obce Val

Pracovní schůzka zastupitelů proběhla celkem 6x. Veřejné zasedání pak také 6x.

V roce 2024 se nám podařilo:

- ✓ zajistit demolici váhy a upravit náves v Provozi
- ✓ opravit místní komunikace asfaltovou penetrací ve Valském údolí
- ✓ vybudovat zpevněnou plochu (tzv. základnu pro hasiče), respektive pro možnost trénování a pořádání závodů v požárním útoku na louce u Přírodního divadla
- ✓ vyměnit střešní krytinu na správní budově Přírodního divadla (plech za eternit)
- ✓ zajistit svoz velkoobjemového komunálního odpadu nad rámec běžného svozu
- ✓ odkopat část obvodových stěn budovy MŠ, udělat drenáže a novou dešťovou kanalizaci
- ✓ zakoupit elektroosmózu (na vysoušení zdiva) do budovy MŠ Val
- ✓ postavit nové kontejnerové stání v Provozi a s tím spojené zpevněné plochy
- ✓ přesunout cyklo-zastávku „U Zvoničky“ k dětskému hřišti v Provozi
- ✓ zahájit opravy místních komunikací, I. a II. úsek z dotace KHK – z Programu obnovy venkova
- ✓ vyjednat s městem Dobruška umístění zařízení pro úsekové měření rychlosti v Provozi
- ✓ zakoupit mobilní kontejner se splachovacími WC do areálu Přírodního divadla

V roce 2025 bychom chtěli...

- zahájit výměnu veřejného osvětlení ve Valu a ve Valském údolí
- dokončit změnu č. 1 územního plánu Val
- zakoupit novou sekačku z dotace ze SZIF
- umístit WC kontejner v areálu Přírodního divadla včetně připojení
- opravit další část místních komunikací, III. úsek v Provozi
- opravit most u „Hronovských“
- vyměnit koberec a vymalovat ve Spolkovém klubu
- opravit podlahy v budově obecního úřadu
- začít s úpravami projektu vodovodu, dále jednat s městem Dobruška
- připravovat projekty pro infrastrukturu na rozvojových plochách Z7 a Z8

Aktuality z obce do Vašeho emailu

V loňském roce jsme představili nové webové stránky obce Val. Nabízíme Vám možnost využít odběry novinek dle Vašeho zájmu do emailové schránky. Navštivte www.val.cz a vpravo dole na stránce můžete zadat svůj email a kliknout na Odebírat, pak vyčkáte na potvrzovací email a ten potvrdíte. Od té doby Vám budou chodit zvolené novinky.

The screenshot shows the website interface for 'Obec Val'. At the top, there is a navigation bar with links: HLAVNÍ STRÁNKA, OBEC, ÚŘAD, VOLNÝ ČAS, and KONTAKTY. Below the navigation bar, there is a section titled 'Lidé často navštěvují' (People often visit) with four icons: a bottle for 'Volný čas', a megaphone for 'Odběr novinek', a location pin for 'Územní plán obce', and a heart for 'Obec'. A red arrow points from the 'Odběr novinek' icon to the 'Odebírat novinky' section in the footer. The footer contains contact information, social media links, and a subscription form. The subscription form has a text input field labeled 'Zadejte e-mail' and a yellow button labeled 'ODEBÍRAT'. At the bottom, there is a copyright notice and a link to 'Obec Informuje'.

Kontakty
494623440
ou.val@val.cz
po 13:00 – 16:00
st 14:00 – 17:00
y3aapqg

Kontakty
Obec Val
Val 26
518 01 Dobruška

Sociální sítě

Odebírat novinky
Zajímají Vás novinky z Naší obce? Zadejte e-mail a my Vám je budeme posílat, tak jak si budete přát...
Zadejte e-mail

© 2024 Obec Val | Prohlášení o přístupnosti | Pro slabší zrak | Mapa stránek | Nastavení stránek a cookies
se zpracováním osobních údajů pro potřeby komunikace
provozováno na platformě Obec Informuje

Povodně 2024

Předpověď počasí, která se v září opravdu naplnila, nedala mnoha lidem spát. Ještě před povodňovou vlnou, respektive před stoupajícími hladinami toků Bačetínského a Brtevského potoka, starosta obce provedl kontrolu koryt, propustků a kanalizačních vpustí. Na několika místech došlo k vyčištění kanalizačních vpustí od trávy a listí, a odstranění napadaných větví v potoce. Povodňová komise obce pak na do poručení HZS rozhodla o zakoupení protipovodňových pytlů. Společně s místními dobrovolnými hasiči jsem pak cca 200 ks pytlů v areálu Přírodního divadla naplnili pískem a následovně rozvezli na vytipovaná místa v naší obci, tak aby byly po ruce v případě potřeby. Dobrovolným hasičům, tímto ještě jednou velice děkujeme.

Pomoc Bělé pod Pradědem

Chtěl bych poděkovat, „Pětě“ Mezihorákové, kuchařce a vedoucí kuchyně naší MŠ, která společně s paní ředitelkou naší Mateřské školy zorganizoval materiální sbírku pro obec Bělá pod Pradědem a jejich místní školu včetně školky. Petra z této obce pochází, a má zde mnoho přátel včetně rodiny. Celý kolektiv MŠ ji tak rád podpořil.

Velice rád jsem jim s touto sbírkou pomohl.

Děkuji také starostovi obce Chlístov, kterého ani chvíli neváhal. Oba dva jsme využili příležitosti, kdy jsme nabídli občanům možnost donášet věci a trvanlivé potraviny do volebních místností. Stejně tak donášeli nejen rodiče potřebné věci do MŠ Val.

Obrovské poděkování patří také hasičům ze Záhornice, kteří nám nejenom přivezli mnoho věcí, ale také nám stejně jako Pavlína a Milan Venclovi (ze SEGMENT Industries s.r.o.) pomohli dvěma dodávkami s dopravou do Bělé. Největším darem pak byli úklidové vozíky, mopy a kýble od firmy EASTMOP spol. s r. o. (výrobce z Čánky). Z místních firem se pak zapojili i další jako: Petr Moravec, Josef Moravec... dále pak KAND, a mnoho další lidí. Naše obce také přispěla nákupem plynových vařičů a potravin.

Ještě jednou velké díky!

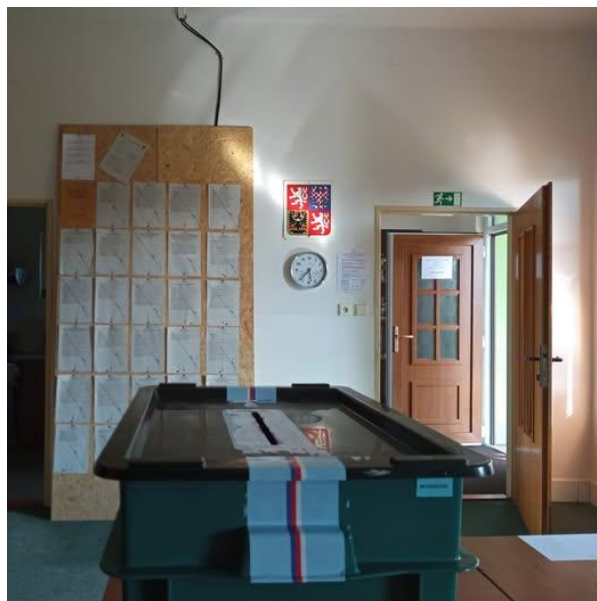
Patrik Moravec - starosta

Volby

Volby do zastupitelstev krajů se konaly 20.-21. září 2024. Dveře volební místnosti se oficiálně otevřely v pátek ve 14:00. Během dvou dní pětičlenná komise vydala 112 volebních lístků, což z těchto voleb činí událost s nadprůměrnou účastí 48,48 %. Průměr v kraji byl pouhých 33,9 %. Pro rok 2025 v našem volební okrsku zatím nejsou vyhlášeny žádné volby. Vážíme si vaší účasti na volbách a děkujeme Patriku Moravcovi za podporu celého procesu.

Valná hromada DSO Region Orlické hory

Dne 12.12.2024 jsme hostili valnou hromadu DSO Orlické hory ve Spolkovém klubu Val. Přijeli zástupci z 19-ti obcí (z celkového počtu 23). Všichni členské obce obdrželi dar ve formě svazku knížek Pohádky z Orlických hor od Josefa Lukáška, doplněné ilustracemi Jarmily Haldové.

Svoz komunálního odpadu 2025

Svoz komunálního odpadu **Val, Provoz**

Kalendářní rok: **2025**

svozový den : **pondělí**

MĚSÍC	DEN	SVOZ 26x - ŽLUTÁ ZNÁMKA
leden	13., 27.	
únor	10., 24.	
březen	10., 24.	
duben	7., 21.	
květen	5., 19.	
červen	2., 16., 30.	
červenec	14., 28.	
srpen	11., 25.	
září	8., 22.	
říjen	6., 20.	
listopad	3., 17.	
prosinec	1., 15., 29.	

**L I C H Ý
T Ý D E N**

POZNÁMKA: Popelnice mějte připravené v 6 hod. ve svozový den.

REKLAMACE: Ester Jetmarová, tel. 493 646 151, mob. 734 415 432
e-mail: ester.jetmarova@mariuspedersen.cz

SEPAROVANÉ ODPADY - Val, Provoz			
druh odpadu	místo	svozový den	četnost
Plasty	VAL	čtvrtek	každý týden
Plasty	PROVOZ	čtvrtek	sudé týdny
Papír	VAL	čtvrtek	každý týden
Papír	PROVOZ	čtvrtek	liché týdny
Sklo bílé	VAL	na zavolání	4 - 6 x do roka
Sklo bílé	PROVOZ	na zavolání	4 - 6 x do roka
Sklo barevné	VAL	na zavolání	4 - 6 x do roka
Sklo barevné	PROVOZ	na zavolání	4 - 6 x do roka
Drobné kovy	VAL	-	1 x za 4 týdny
Drobné kovy	PROVOZ	-	1 x za 4 týdny
TEXTIL-ECO	VAL	-	1 x za 6 týdnů
Nebezpečný odpad + elektroodpad		- 1 x do roka (jaro) - VAL + PROVOZ	
Velkoobjemový odpad + dřevěný odpad		- 1 x do roka (jaro) - VAL	

Prosím třídíte odpady a udržujete pořádek!

Náklady na svoz a skládkování směsného komunálního odpadu (SKO) se meziročně zvyšují o cca 5 %. Obec Val tak téměř polovinu nákladů na svoz a skládkování SKO a za svoz separovaných odpadů doplácí. V případě SKO, je svoz účtován v tunách, a ne za vyvezený objem popelnic (120/240 L), které občané plní vším možným. Z čehož vyplývá, že je potřeba co nejvíce třídít a do popelnic na SKO nevhazovat např. stavební suť, biologický odpad jako odpad z kuchyně či zahrad.

Dost často se pak setkávám, s nepořádkem kolem kontejnerů na separované odpady, a také s tím, že do plastů lidé vhodí vše, nejen plasty viz. foto. Dokonce i elektroodpad! V případě papíru je zapotřebí si opravdu dát práci s rozložením krabic a jejich urovnáním do kontejneru. Plastové lahve a nápojové plechovky je pak zapotřebí dostatečně sešlapávat. V žádném případě nenechávejte odpad mimo kontejnery, je to porušení vyhlášky obce! Navíc se rozmočený papír dost špatně uklízí a je to také nehezka vizitka naší obce.

Biologický odpad (ROSTLINÉHO PŮVODU = trávu, listí, větve, zbytky rostlin), je pak možné odkládat na deponii pod obecním úřadem dle vyhlášky obce.

Drobný elektro odpad (baterie, žárovky, mixéry, toustovače apod.) jsem pak ochoten po předchozí domluvě převzít na OÚ.

Děkuji.

Patrik Moravec - starosta

Poplatky 2025 – návod pro platbu přes bankovní účet

Platba místních poplatků za odpad a psy v obci Val

Pro rok 2025 byl navýšen poplatek za odpad na 650 Kč.

Bližší informace jsou v aktuálních vyhláškách obce Val

poplatky za odpad	poplatky za psa	
	ostatní	důchodci 65+
osoba, rekreační objekt		
650,00 Kč	120,00 Kč	60,00 Kč

Číslo účtu pro platbu poplatků:

1241498369/0800

ČS a.s. Dobruška

variabilní symbol pro platbu poplatků za odpad

1340+číslo popisné

variabilní symbol pro platbu poplatků za psa

1341+číslo popisné

konstantní symbol pro platbu poplatků

1318

Pokud bude možné, tak do poznámky uvést text:

příjmení, odpad a název obce

nebo

příjmení, pes a název obce

VZOR pro placení poplatků:

Pan Novák žijící v obci Provoz čp. 56 platí za 4 osoby a má 2 psy. Bude zasílat dvě platby na účet 1241498369/0800.

Jednu platbu zašle pod variabilním symbolem 134056, částka za odpad bude 2600 Kč, konstantní symbol 1318 a do textu poznámky uvede: Novák, odpad,

Provoz. Druhou platbu zašle pod variabilním symbolem 134156, částka za psy 240 Kč, konstantní symbol 1318 a do textu poznámky uveďte: Novák, pes, Provoz.

Specifický případ: *Paní Eva Nováková žijící v obci Val čp. 120, které obývá celkem 8 osob, ale platí odpad jen za 4 osoby (Evu, Adama, Františku a Tomáše).*

Zašle platbu pod variabilním symbolem 1340120, částka za odpad 2600,- Kč, konstantní symbol 1318, specifický symbol 1, a do textu poznámky uveďte: Eva, Adam, Františka, Tomáš.

**PROSÍME O UVEDENÍ SPRÁVNÉHO ČÍSLA POPISNÉHO A OSTATNÍCH ÚDAJŮ,
ABY PLATBA BYLA SPRÁVNĚ PŘÍRAZENA!**

**Po zaplacení poplatku si vyzvedněte známku na OÚ Val v úředních
hodinách.**

**Poplatky lze také hradit v úředních hodinách na OÚ
od 6. 1. 2025 do 31. 3. 2025.**

Společenská kronika 2024

Narození:

Filip Čančara, Provoz
Adéla Tomášová, Provoz

Oslavenci:

60 let – Blanka Rašková, Val
Pavel Jarkovský, Provoz
Zdenek Meloun, Val

65 let – Václav Kroupa, Provoz
Pavel Kárník, Val

70 let – Miloslav Chrtek, Val
Jana Kárníková, Val
Miloslav Jaroš, Val
Josef Mervart, Val
Vladimír Voborník, Val

75 let – Božena Havlíčková, Val
Věra Říhová, Val

80 let – Ladislav Hronovský, Val
Věra Petrová, Provoz
Jana Predecká, Val

81 let – Jitka Moravcová, Val

82 let – Rudolf Procházka, Val

Anna Veverková, Provoz

Marta Čančarová, Provoz

83 let – Josef Hlavsa, Val

84 let – Věra Moravcová, Val

Marie Moravcová, Val

Jan Voborník, Val

85 let – Jitka Melounová, Val

Zdeněk Čančara, Provoz

86 let – Vladimír Matějka, Val

87 let – Libuše Rohlenová, Val

90 let – Jiřina Štěpánová, Val

Václav Veverka, Provoz

Opustili nás v roce 2024

Rudolf Procházka, 82 let, Val

Marie Hodovalová, 89 let, Val

Božena Havlíčková, 75 let, Val

Rudolf Čtvrtečka, 79 let, Val

Čest jejich památce.

Kalendář plánovaných akcí 2025

Každá první středa v měsíci – Sraz žen - „Babinec“ od 17:30, Spolkový klub Val

10. ledna – Posezení u piva, Spolkový klub Val

11. ledna – Tříkrálová sbírka

17. ledna – Výroční schůze SDH Val, Spolkový klub Val

24. ledna – Posezení u piva, Spolkový klub Val

únor – Karneval, Hasičská zbrojnice Provoz

7. února – Posezení u piva, Spolkový klub Val

14. února – Ples SDH Val a Chlístov, Hasičská zbrojnice Chlístov

28. února – Posezení u piva, Spolkový klub Val

14. března – Posezení u piva, Spolkový klub Val

28. března – Posezení u piva, Spolkový klub Val

11. dubna – Posezení u piva, Spolkový klub Val

25. dubna – Posezení u piva, Spolkový klub Val

30. dubna – Pálení čarodějnic, Přírodní divadlo Val

3. května – Soutěž v požárním útoku, Přírodní divadlo Val

24. května – doVALfest – rodinný festival, Přírodní divadlo Val

květen / červen – Divadelní pohoda 2025, Přírodní divadlo Val

8. června – modlitba za obec, Spolkový klub Val

27. červen – Sousedská, Přírodní divadlo Val

28. června – Diskotéka

SDH Val a SDH Chlístov
Vás srdečně zvou na

HASIČSKÝ PLES

v pátek 14.2.2025
od 19:30 hod.

**HASIČSKÁ ZBROJNICE
CHLÍSTOV**

ZAHRAJÍ MEMORY

TEPLÁ KUCHYNĚ

TOMBOLA

**SLOSOVATELNÉ
VSTUPENKY O HLAVNÍ
CENY**

VSTUPNÉ 150 Kč

Předprodej vstupenek s
místenkou od 15.1.2025 na
telefonu: 737 639 052
(Lukáš Hrubý - starosta SDH Val)

Tombolu lze donést v úředních hodinách na obecní úřad.

Za sponzorské dary předem děkujeme.

Vaše příspěvky a náměty do dalšího vydání můžete odevzdávat na OÚ nebo zaslat na emailovou adresu ou.val@val.cz.

Vydavatel neodpovídá za stylizaci příspěvků a za tiskové chyby. Za obsah článků plně odpovídají jejich autoři a jejich názory nemusí vyjadřovat postoj vydavatele.

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍ ÚŘAD VAL: PONDĚLÍ 13:00 – 16:00

STŘEDA 14:00 – 17:00